

Δύο εβδομάδες πριν τις ευρωεκλογές της 7^{ης} Ιουνίου η εκτίμηση της εκλογικής επιρροής των κομμάτων καταγράφει μια διαφορά ΠΑΣΟΚ-ΝΔ στις 5.5 ποσοστιαίες μονάδες, την καταγραφή του δικομματικού αθροίσματος σε ποσοστά κάτω του 70% και τη δυναμική (πολιτική και επικοινωνιακή) καταγραφή των Οικολόγων-Πράσινων, η τάση των οποίων είναι να αναδειχθούν το τρίτο σε εκλογικά ποσοστά κόμμα. Αναλυτικά:

1. Η δύναμη των κομμάτων στις ευρωεκλογές εκτιμάται σήμερα σε 32.0% για τη ΝΔ, σε 37.5% για το ΠΑΣΟΚ, σε 8.0% για το ΚΚΕ, σε 7.5% για τους Οικολόγους-Πράσινους, σε 6.5% για τον ΣΥΡΙΖΑ, σε 5.0% για τον ΛΑΟΣ και σε 3.5% για την κατηγορία των 33 περίπου «μικρών» εκλογικών συνδυασμών που θα εμφανιστούν στις Ευρωεκλογές 2009. Σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα της VPRC (face-to-face έρευνα, δημοσιεύτηκε στην Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία 17/5), προκύπτει μείωση της ΝΔ κατά 0.5%, αντίστοιχη αύξηση για το ΠΑΣΟΚ, μείωση κατά 2.5% για τον ΣΥΡΙΖΑ και αντίστοιχη αύξηση για τους Οικολόγους-Πράσινους. ΚΚΕ, ΛΑΟΣ και «Λοιποί συνδυασμοί» παραμένουν σταθεροί στα ποσοστά τους.
2. Ωστόσο, η μέχρι σήμερα δυναμική της προεκλογικής καμπάνιας δείχνει ότι οι καμπύλη των Οικολόγων-Πράσινων είναι πολύ ανοδική, έτσι που αν δεν υπάρξει θεαματική ανακοπή της τάσης, μπορεί να καταγραφεί σε ποσοστά που θα τείνουν στο άνω εκτιμώμενο όριό τους (9%) και άρα θα είναι τρίτο κόμμα. Αντίστοιχα, πτωτική είναι η καμπύλη του ΣΥΡΙΖΑ και (λιγότερο) του ΚΚΕ.
3. Η δημοσκοπική άνοδος των Οικολόγων-Πράσινων προκύπτει από σοβαρή μετακίνηση προς αυτούς αξιόλογου τμήματος της εκλογικής βάσης της ΝΔ. Η τάση αυτή έχει επισημανθεί από την VPRC ήδη από την πρώτη μεγάλη δημοσκοπική καταγραφή τους τον Ιούλιο του 2008 και φαίνεται να έχει σταθεροποιηθεί. Τις τελευταίες ημέρες εμφανίζονται αξιόλογες διαρροές προς τους Οικολόγους-Πράσινους και από το ΠΑΣΟΚ, ενώ δεν λείπουν και τα κέρδη από το εκλογικό σώμα του ΣΥΡΙΖΑ του 2007. Τα δεδομένα αυτά δείχνουν ότι η «αντικειμενική» τοποθέτηση των Οικολόγων-Πράσινων στο κομματικό σύστημα είναι στον ενδιάμεσο μεταξύ ΝΔ-ΠΑΣΟΚ χώρο, απορροφούν σημαντικό τμήμα νεότερων ηλικιακά και φιλεύθερων τάσεων εκλογικού σώματος και, βεβαίως πιστώνονται αυτή τη στιγμή τη μεγάλη κοινωνική δυσαρέσκεια από το πολιτικό σύστημα και τα δύο μεγάλα κόμματα.
4. Το δικομματικό άθροισμα εξακολουθεί να κινείται κάτω από το όριο του 70%. Δεδομένου ότι και η αποχή στις ευρωεκλογές θα είναι μεγαλύτερη του συνήθους ποσοστού αποχής στην Ελλάδα και σίγουρα μεγαλύτερο από αυτό του 2007, ενώ και η λευκή/άκυρη ψήφος επίσης θα παρουσιάσει αύξηση, το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι ο ελληνικός δικομματισμός, από τους ισχυρότερους στην Ευρώπη ιστορικά, δέχεται σοβαρά πλήγματα. Το εκλογικό σώμα είναι στην ουσία τριχασμένο πλέον σε ισοδύναμες γενικά τάσεις (ΠΑΣΟΚ, ΝΔ, και «αντιδικομματική ψήφος») και συνεπώς σταθεροποιείται η μετάβαση σε ένα νέο πολυκομματικό σύστημα.
5. Παρά τη μεγάλη κρίση του δικομματισμού, τα δύο κόμματα της Αριστεράς (ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ) δείχνουν εγκλωβισμένα στα εκλογικά όρια της παραδοσιακής κομμουνιστικής μετεμφυλιακής αριστεράς. Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει σπαταλήσει μεγάλο μέρος

της δυναμικής που δημιούργησε, ενώ έχει εισέλθει στην εκλογική καμπάνια υποτονικά και χωρίς διακριτό στίγμα. Έχει κάποια περιθώρια ανάκαμψης ακόμα, αλλά φαίνεται αυτή τη στιγμή να χάνει το στοίχημα της τρίτης θέσης. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει είναι η χαμηλή του συσπείρωση (σχεδόν το 50%), ενώ η δυναμική του στα νεότερα ηλικιακά στρώματα εξακολουθεί να είναι το δυνατό του σημείο. Εκλογικά προβλήματα όμως αρχίζει να εμφανίζει και το ΚΚΕ (χαμηλή συσπείρωση, διαρροές προς διάφορες κατευθύνσεις). Και για τα δύο κόμματα της Αριστεράς οι επόμενες δύο εβδομάδες της προεκλογικής εκστρατείας θα είναι κρίσιμες για το τελικό τους ποσοστό.

6. Η ελληνική κοινή γνώμη, τέλος, στέκεται πολύ κριτικά απέναντι στις δημοσκοπήσεις. Ο δείκτης εμπιστοσύνης καταγράφεται στο 45% περίπου, ενώ το ποσοστό της μη-εμπιστοσύνης στο 52%. Ταυτόχρονα, μόλις το 8% δηλώνει ότι εμπιστεύεται «πολύ» τις δημοσκοπήσεις. Το 68% πιστεύει ότι υπάρχει «κατάχρηση» δημοσκοπήσεων στην Ελλάδα, υποστηρίζοντας την άποψη ότι «είναι περισσότερες από όσες χρειάζεται». Τέλος, το 53% εκτιμά ότι αποτελούν μηχανισμό επιρροής της πολιτικής γνώμης στο επίπεδο της ψήφου, έναντι του 44% που πιστεύει το αντίθετο. Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι η συνολική δυσαρέσκεια της ελληνικής κοινωνίας για το πολιτικό, θεσμικό και μηντιακό σύστημα έχει παρασύρει πλέον και τις δημοσκοπήσεις, η χρήση των οποίων στην Ελλάδα είναι γεγονός ότι ιστορικά έχει λάβει έντονο χειραγωγικό χαρακτήρα.

Χριστόφορος Βερναρδάκης

www.vernardakis.gr

vernardakis@vprc.gr